אביבה גרין (נ' 1939, ארה"ב)

הכשרתה האמנותית של אביבה גרין החלה בלימודי ציור ורישום במכון אבני בתל אביב (1973-74) ובבצלאל בירושלים (1974-75), משם המשיכה ללימודים בבית הספר של המוזיאון לאמנויות יפות בבוסטון (1975-79). בשנים 1984-89 הייתה אמנית-אורחת באוניברסיטת הרווארד שבקיימברידג', מסצ'וסטס, ובמהלכן מונתה למנהלת התוכנית לציור ולרישום בבית מאת'ר (Mather House).

תפישתה האמנותית התעצבה ברוח האקספרסיוניזם המופשט האמריקאי (ניאו־אקספרסיוניזם), וציוריה נבדלים באופנים רבים ממגמות, שרווחו בציור הישראלי בשנות ה-70 וה-80 של המאה ה-20, שדגלו בצמצום צבעוני וחומרי והעדיפו את המושגי על פני האקספרסיבי. על הנייר, המשמש כמצע הציור העיקרי שלה, ציוריה לובשים ופושטים צורות ומבעים ברעננות ובהומור ונובעים בחופשיות משוחררת, ללא תוכנית או רישומי הכנה.

במרוצת השנים גיבשה גרין טכניקת ציור ייחודית בצבעי פסטל, המשמשת אותה גם עתה. באמצעות ריסוק וכתישה של גירי הפסטל היבשים וערבובם עם פיגמנטים אבקתיים ועם חומר מקשר היא מייצרת חומר צמיגי-משחתי דמוי פודרה, ועימו כמו מְאַפֶּרֶת את המצע ואת הדימויים. הצבעים אינם מכסים את הניירות, אלא נקשרים ומתקבעים עליהם באורגניות, המשווה לפני השטח טקטיליות עדינה.

בעת שאירע אסון התאומים (2001) הייתה גרין בניו יורק וחזתה בנפילת המגדלים מחלון הסטודיו שלה. שנתיים חלפו בטרם הצליחה להתנתק, ולו במעט, מן המראות הקשים ומתחושת האלם והשיתוק. הציורים הראשונים שציירה לאחר השתיקה הממושכת התקבצו לסדרת הניירות **שחור/לבן + אדום**, שחלקם מוצגים בעת בתערוכה. בציורים-רישומים אלה נשבית גרין בקסמיו של אתרוג. היא מתחקה אחר האנטומיה הפנימית שלו ומציירת אותו בחושניות ובמקצב מונוכרומטי, כהה ובהיר, אטום ושקוף. הסדרה משופעת צורות אורגניות, המהדהדות פרחים, סוקולנטים, איברי מין נשיים ואורגניזמים בתנועה.

בציור **אהבה** נראים ראשיהן של שתי דמויות, ומעליהן מרחף תפוח. בסצנה, המאזכרת את סיפור גן העדן, יוצרת גרין כמוסה אינטימית של אהבה. בקו רישומי מהיר וגולמי ובסגנון נאיבי היא לוכדת רגע, שבו תמימות, פיתוי ודעת נפגשים. בציורים **דומוזי** ו**ליד הים** היא מתמקדת בדמותה של האלה האשורית אִיננה, "מלכת השמים" – אלת האהבה, הפִּריון והמלחמה, שכמאהבת עוצמתית ובעלת כוחות הרסניים חרצה את גורלו של בן זוגה, דומוזי, למות ולחזור לחיים, שוב ושוב, מדי חצי שנה. בצבעים חמים, עזים וחושניים ממחישה גרין את המפגש בין הכוחות הסותרים, המתקיימים בדמותה רבת הפנים של אִיננה, ומדגישה את היותה דמות נשית פורצת דרך, יְצרית ורבת תהפוכות.

أفيفا جرين (مواليد 1939، الولايات المتحدة الأمريكية)

بدأ التكوين الفني لأفيفا جرين بدراسة الرسم والتخطيط في معهد أفني بتل أبيب (1973-74) وبتسلئيل في القدس (1974-75)، ومن هناك واصلت دراستها في مدرسة متحف الفنون الجميلة في بوسطن (1975-79). بين عامي 1984-89 كانت فنانة زائرة في جامعة هارفارد بكامبريدج، ماساتشوستس، وتم تعيينها خلالها مديرة لبرنامج الرسم والتخطيط في "ماذر هاوس" (Mather House). تشكل مفهومها الفني بروح التعبيرية التجريدية الأمريكية (النيو-تعبيرية)، وتتميز لوحاتها بطرق عديدة عن الاتجاهات التي سادت الرسم الإسرائيلي في السبعينيات والثمانينيات من القرن العشرين، والتي نادت بالتقليل اللوني والمادي وفضلت المفاهيمية على التعبيرية. على الورق، الذي يعمل كسطح رئيسي للوحاتها، تتخذ لوحاتها وتتجرد من الأشكال والتعبيرات بنضارة وفكاهة وتنبع بحرية منطلقة، دون خطة أو رسومات تحضيرية. على مر السنين، طورت جرين تقنية رسم فريدة بألوان الباستيل، لا تزال تستخدمها حتى اليوم. من خلال سحق وطحن طباشير الباستيل الجافة وخلطها مع أصباغ مسحوقية ومادة رابطة، تنتج مادة لزجة-معجونية تشبه البودرة، وكأنها تضع مكياجًا للسطح والصور. لا تغطي الألوان الأوراق، بل ترتبط وتثبت عليها بشكل عضوي، مما يضفي على السطح ملمسًا رقيقًا. أثناء وقوع كارثة البرجين التوأمين (2001)، كانت جرين في نيويورك وشهدت سقوط الأبراج من نافذة مرسمها. مرت عامان قبل أن تتمكن من الانفصال، ولو قليلًا، عن المشاهد القاسية والشعور بالصمت والشلل. تجمعت اللوحات الأولى التي رسمتها بعد الصمت الطويل في سلسلة أوراق "أبيض/أسود + أحمر"، يُعرض بعضها الآن في المعرض. في هذه اللوحات-الرسومات تُؤسر جرين بسحر الأترج. تتتبع تشريحه الداخلي وترسمه بحسية وإيقاع أحادي اللون، داكن وفاتح، معتم وشفاف. تزخر السلسلة بأشكال عضوية تعكس الزهور، العصاريات، الأعضاء التناسلية الأنثوية والكائنات الحية في حالة حركة. في لوحة "حب" يظهر رأسا شخصيتين، وتطفو فوقهما تفاحة. في المشهد الذي يذكر بقصة جنة عدن، تخلق جرين كبسولة حميمية من الحب. بخط رسم سريع وخام وبأسلوب ساذج، تلتقط لحظة تلتقي فيها البراءة والإغراء والمعرفة. في لوحتي "دوموزي" و"بجوار البحر" تركز على شخصية الإلهة الآشورية "إنانا"، "ملكة السماء" - إلهة الحب والخصوبة والحرب، التي كعشيقة قوية ذات قوى مدمرة حكمت على شريكها، دوموزي، بالموت والعودة إلى الحياة، مرارًا وتكرارًا، كل نصف عام. بألوان دافئة، زاهية وحسية، تجسد جرين اللقاء بين القوى المتناقضة التي تتواجد في شخصية "إنانا" متعددة الأوجه، وتبرز كونها شخصية نسائية رائدة، غريزية ومليئة بالتحولات.